

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413204351
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413204351.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcov: 1/ E. F., nar. X. X. XXXX, bytom v V., H. XX, 2/ H. F., nar. XX. X. XXXX, bytom v H. R., Z. XX, 3/ C. F., nar. X. X. XXXX, bytom v H. R., Z. XX, a 4/ A. Y. K., nar. X. X. XXXX, bytom v F., M. XX/X, všetci právne zastúpení advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s.r.o. so sídlom v Poprade, Mnoheľova 830/15, IČO: 47 251 654, proti žalovaným: 1/ E. J., nar. XX. X. XXXX, bytom v V., Y. XX, právne zastúpenému JUDr. Tiborom Bašistom, advokátom so sídlom v Poprade, Štefánikova 8, a 2/ J. O., nar. XX. X. XXXX, bytom v F., Z. XXXX/X, zastúpenému Mgr. Milošom Marešom, Jesenského 490/6, Ľubica, v konaní o zaplatenie 362 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v rade 2/ proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 3C/186/2013 - 108 zo dňa 02.09.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Kežmarok (ďalej len „prvostupňový súd“) zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/ zaplatiť žalobcom v rade 1/ až 4/ za užívanie pozemku diel 60 parcely KNE č. 4274/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 365,27 m² z celkovej výmery 503 m², podiel 61/84 sumu 182 eur a úrok z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 182 eur od 17. 5. 2011 do zaplatenia, a za užívanie pozemku diel 63 parcely KNE č. 4275/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 363,33 m² z celkovej výmery 545 m², podiel 2/3 žalobcovi v rade 1/ a 2/ sumu 180 eur a úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 180 eur od 17. 5. 2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcom náhradu trov konania.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní bez právneho titulu užívajú pozemky, ktorých podielovými spoluvlastníkmi sú žalobcovia (podielovým spoluvlastníkom parcely č. 4274/1, zapísanej na LV č. XXXX pre k.ú. V. je aj žalovaný v rade 2/ v podiele 3/28). Súd je toho názoru, že žalovaní získali na úkor žalobcov bezdôvodné obohatenie podľa ustanovenia § 458 Občianskeho zákonníka, ktorého protihodnotu musia žalobcom vydať. Výška nájmu vychádza zo znaleckého posudku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v rade 2/. V odvolaní uviedol, že on ako spoluvlastník predmetných pozemkov nemôže platiť nájom ostatným spoluvlastníkom. Svoje odvolanie ďalej odôvodnil tým, že účastníkmi konania musia byť všetci spoluvlastníci, inak by návrh musel byť zamietnutý

kvôli nedostatku vecnej legitímácie. Navrhol zrušenie rozsudku a zároveň zamietnutie žaloby v plnom rozsahu ako zmätočnej.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalobcovia. Uviedli, že žalovaný v rade 2/ užíva pozemky nad mieru vyjadrenú jeho spoluvlastníckym podielom, a to bez dohody s ostatnými majoritnými spoluvlastníkmi. K tvrdeniu žalovaného v rade 2/ o nerozlučnom spoločenstve žalobcovia poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS č. 361/2010.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a zistil, že rozsudok je vo výroku správny.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Prvostupňový súd rozhodol na základe skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci odvolací súd považuje odôvodnenie preskúmaného rozsudku za vecne správne a osvojuje si ho. V priebehu odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového stavu ani k právnemu posúdeniu veci. Na zdôraznenie správnosti a v súvislosti s odvolacími dôvodmi odvolací súd dopĺňa.

Z obsahu spisu je zrejmé, že na parcele reg. „E“ č. 4274/1 o výmere 2102 m², zapísanej na LV č. XXXX pre k.ú. obce V., okres F. a parcele reg. „E“ č. 4275/1 o výmere 1957 m², zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. obce V., okres F., je postavený sklad sena vo vlastníctve žalovaných, každý v 1. Podielovými spoluvlastníkmi parcely č. 4274/1 zapísanej na LV č. XXXX sú v podieloch spolu vo výške 61/84 žalobcovia, pričom podielovým spoluvlastníkom je aj žalovaný v rade 2/, a to v podiele 3/28. Podielovými spoluvlastníkmi parcely č. 4275/1 zapísanej na LV č. XXX sú žalobcovia v rade 1/ a 2/ každý v 1/3. Žalovaný v rade 2/ podiel na tejto nehnuteľnosti nevlastní. Tieto skutočnosti medzi účastníkmi neboli sporné.

Žalovaný v rade 2/ užíva nehnuteľnosti - parcelu č. 4274/1 zapísanej na LV č. XXXX nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Na parcele č. 4274/1 zaberá sklad sena plochu o výmere 503 m², podiel žalobcov na tejto parcele by v prepočte predstavoval cca 365,27 m². Žalovaný v rade 2/ v priebehu konania nespochybnil užívanie pozemkov v takomto rozsahu.

K námietkam žalovaného v rade 2/, že ako spoluvlastník nemôže platiť nájom ostatným spoluvlastníkom odvolací súd poukazuje na to, že predmetom žaloby nie je nájomné, ale vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnako ani napadnutým rozsudkom neboli žalovaní zaviazaní na platenie nájomného, ale na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo sú dva rôzne právne inštitúty. Je nesporné, že žalovaný v rade 2/ užíva nehnuteľnosti zapísané na LV XXXX nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, a to bez právneho dôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku č.k. 3Cdo/252/2007 zo dňa 30.07.2008 konštatoval, že: „Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). I keď k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka dochádza predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty; môže k nemu dôjsť aj tak, že sa jeho doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu inak došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti (porovnaj R 25/1986)“.

V konaní bolo preukázané, že nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalobcov, v prípade parcely č. 4274/1 zapísanej na LV č. XXXX aj v podielovom spoluvlastníctve žalovaného v rade 2/ (v podiele 3/28), užíva žalovaný v rade 2/ bez právneho dôvodu, resp. v prípade parcely č. 4274/1 zapísanej na LV č. XXXX nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, a to bezodplatne. Toto bezodplatné užívanie spoločnej veci (nad rámec, ktorý zodpovedá spoluvlastníckemu podielu žalovaného v rade 2/) vykazuje znaky bezdôvodného obohatenia. Aj keď sa užívaním pozemkov žalovanému v rade 2/ nezvýšili aktíva, je potrebné spomenúť, že bezodplatným užívaním spoluvlastníckych podielov žalobcov bez právneho dôvodu sa nezvýšili ani jeho pasíva (za užívanie neplatil žalobcom žiadnu odplatu). Ak by žalovaný v rade 2/ (rovnako aj žalovaný v rade 1/) užívali pozemky na základe právneho dôvodu, jeho majetkový stav by sa zmenšil, lebo za užívanie by žalobcom platil odplatu.

K tvrdeniam žalovaného v rade 2/ o nerozlučnom spoločenstve a z toho vyplývajúceho nedostatku vecnej legitímácie odvolací súd dodáva, že v danom prípade o nerozlučnom spoločenstve nemožno hovoriť. Podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, a je číselným vyjadrením právneho postavenia každého spoluvlastníka vo vzťahu k ostatným spoluvlastníkom. Každý spoluvlastník žaloval plnenie viažuce sa výlučne k jeho spoluvlastníckemu podielu. Žalobcovia sa svojich práv určených podľa ich podielov mohli domáhať každý samostatne. Ide o plnenie za užívanie podielu spoluvlastníka, a preto toto plnenie prislúcha výlučne tomu - ktorému spoluvlastníkovi. V danom prípade sa nejedná o hospodárenie so spoločnou vecou ako celkom, ale každý spoluvlastník sa domáha plnenia za užívanie svojho podielu na veci. Ide teda o jednotlivé nároky vyplývajúce a odvodené z vlastníctva jednotlivých spoluvlastníckych podielov z nehnuteľnosti ako celku. Nároky jednotlivých spoluvlastníkov sú nárokmi samostatnými, to znamená, že každý z nich má právo uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia samostatne, vo výške určenej spoluvlastníckym podielom. Ak by pre naplnenie podmienok aktívnej vecnej legitímácie museli vystupovať na strane žalobcov všetci spoluvlastníci, ako tvrdí žalovaný v rade 2/, aj tak by každý z nich musel žalovať (a súd by každému z nich mohol priznať) výlučne len plnenie zodpovedajúce výške spoluvlastníckeho podielu každého žalobcu. Mohlo by dokonca dôjsť aj k takej situácii, že niektorému zo žalobcov by nárok nebol priznaný (bolo by spochybnené jeho spoluvlastníctvo, jeho pohľadávka voči žalovanému by zanikla započítaním s pohľadávkou žalovaného voči tomuto žalobcovi a pod.). Nie je preto správne tvrdenie odvolateľa, že rozhodnutie sa musí vzťahovať na všetkých a jeho námietky v odvolaní sú neopodstatnené.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým súdom konštatuje, že žalovaní sa bezdôvodne obohatili na úkor žalobcov. Žalovaný v rade 2/ svoju obranu v odvolaní založil na ničím nepodloženom tvrdení, že žalovaný v rade 2/ ako spoluvlastník nemôže platiť nájom ostatným spoluvlastníkom, a na nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcov. S týmito námietkami sa odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených nemohol stotožniť.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody rozsudok ako vecne správny s osvojením si odôvodnenia zo strany prvostupňového súdu potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný v rade 2/ v odvolacom konaní úspech nemal a žalobcovia si trovy odvolacieho konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.